

## Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), розглянула Ваше звернення <.....> щодо порядку ведення обліку товарних запасів фізичною особою – підприємцем на загальній системі оподаткування та повідомляє таке.

Обов'язки платника податків встановлено ст. 16 ПКУ. Так, платник податків зобов'язаний вести в установленому порядку облік доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів (п.п. 16.1.2 п. 16.1 ст. 16 ПКУ), а також забезпечувати збереження документів, пов'язаних з виконанням податкового обов'язку, протягом строків, установлених ПКУ (п.п. 16.1.12 п. 16.1 ст. 16 ПКУ).

Відповідно до п. 44.1 ст. 44 ПКУ для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб – підприємців визначено ст. 177 ПКУ.

Пунктом 177.10 ст. 177 ПКУ встановлено, що фізичні особи – підприємці зобов'язані вести Книгу обліку доходів і витрат та мати підтверджуючі документи щодо походження товару. Форма та Порядок ведення Книги обліку доходів і витрат затверджені наказом Міндоходів від 16.09.2013 № 481.

Таким чином, ведення Книги обліку доходів і витрат є обов'язковим для всіх фізичних осіб – підприємців, які здійснюють свою підприємницьку діяльність на загальній системі оподаткування, незалежно від того чи зареєстровані такі фізичні особи – підприємці платниками ПДВ чи ні.

Також звертаємо увагу, що відповідно до п. 12 ст. 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі,

громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу, зобов'язані вести в порядку, встановленому законодавством, облік товарних запасів на складах та/або за місцем їх реалізації, здійснювати продаж лише тих товарів (послуг), що відображені в такому обліку.

Слід зазначити, що поняття "запаси", а також порядок їх обліку визначено Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 "Запаси", яке затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246 (зі змінами) (далі – Стандарт 9 "Запаси").

При цьому п. 2 ст. 3 Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" (далі – Закон № 996) передбачено, що бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Отже, дія Закону № 996 не поширюється на таку категорію суб'єктів господарювання, як фізичні особи – підприємці.

Враховуючи викладене, фізична особа – підприємець може за власним бажанням вести облік товарних запасів, зокрема з використанням Стандарту 9 "Запаси".

Зазначаємо, що відповідно до п. 52.2 ст. 52 ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.